

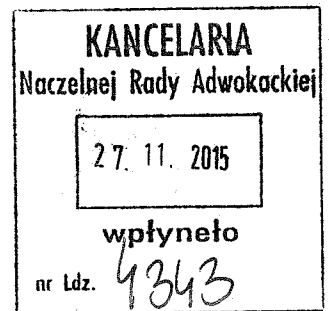

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

GPIS-KP-173-262/15

Warszawa, dnia 25 listopada 2015 r.

Prezes

Naczelnej Rady Adwokackiej

Pan Andrzej Zwara

Szanowny Panie Prezesie,

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję - w trybie art. 58 pkt 9 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2015 r. poz. 615) autopoprawkę do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Stanisław Piotrowicz), z prośbą o wyrażenie opinii.

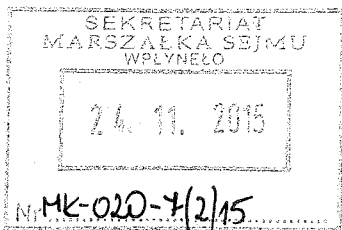
Z poważaniem

**Klub Parlamentarny
Prawo i Sprawiedliwość**

Warszawa, dnia 24 listopada 2015 r.

Stanisław Piotrowicz
Posel na Sejm RP
Reprezentant grupy wnioskodawców

Szanowny Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 36 ust. 1a Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r., poz. 32 z późn. zm.), zgłaszam autopoprawkę do projektu ustawy:

- o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk nr 32).

Z wyrazami szacunku,
Stanisław Piotrowicz

Posel na Sejm RP
Reprezentant grupy wnioskodawców

Autopoprawka do projektu ustawy o zmianie ustaw - Kodeks karny

- art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁾) art. 102 otrzymuje brzmienie:

„Art. 102. Jeżeli w okresie, o którym mowa w art. 101, wszczęto postępowanie, karalność przestępstwa określonego w § 1 pkt 1-3 ustaje z upływem 10 lat, a w pozostałych wypadkach - z upływem 5 lat od zakończenia tego okresu.”

¹) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 611, z 2013 r. poz. 849, 905, 1036 i 1247, z 2014 r. poz. 538 oraz z 2015 r. poz. 396, 541, 1528, 1549 i 1707.

UZASADNIENIE

Celem niniejszej autopoprawki jest przywrócenie podstawy przedłużenia okresu przedawnienia karalności na wzór art. 106 kodeksu karnego z 1969 r., gdzie stanowiło ją wszczęcie postępowania karnego „w sprawie”, a nie „przeciwko osobie”.

Zgodnie z nią podstawę przedłużenia okresu przedawnienia karalności stanowi wszczęcie postępowania karnego „w sprawie”, a nie „przeciwko osobie”, która przy wszczęciu postępowania może jeszcze nie być wskazana. Treścią postanowienia o wszczęciu postępowania przez właściwy organ jest określenie czynu będącego przedmiotem postępowania i kwalifikacja prawna tego czynu, co nie oznacza jeszcze wskazania konkretnej osoby, przeciwko której toczy się wszczęte postępowanie. Dotychczas wszczęcie postępowania karnego przeciwko osobie (*in personam*) było tym momentem. Zmiana ta oznacza powrót do rozwiązania zawartego w art. 106 kodeksu karnego z 1969 r. Wprawdzie na gruncie poprzednio obowiązującego kodeksu karnego pojawiały się wątpliwości w praktyce orzeczniczej co do pojmowania określenia: „wszczęto postępowanie”, użytego w art. 106 k.k. Dotyczyły one tego, czy w przepisie tym chodzi o wszczęcie postępowania „przeciwko osobie” (*in personam*) czy też „w sprawie” (*in rem*). Ostatecznie przesądziły je jednak stanowiska Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 12 marca 1979 r. (I KR 24/79, OSNKW 1979 nr 7-8, poz. 80), uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 30 grudnia 1980 r. (VI KZP 29/80, OSNKW 1981 nr 1-2, poz. 2) i uchwałą składu siedmiu sędziów z dnia 15 października 1992 r. (I KZP 28/92, OSNKW 1992 nr 11-12, poz. 76; OSP 1993 nr 6, poz. 129).

Nie przerywa biegu przedawnienia ani zgłoszenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ani zarządzenie czynności sprawdzających. Również postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego nie przerywa biegu przedawnienia. Jeśli jednak odmowa ta została zaskarżona, a sąd uchylił postanowienie o odmowie wszczęcia, bieg przedawnienia przerywa się z chwilą wydania przez sąd postanowienia uchylającego postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania.

Za powrotem do poprzednio obowiązującego rozwiązania przemawia treść art. 101 § 1 k.k. Przepis ten wskazuje jednoznacznie, że w zakresie w nim unormowanym ustawodawca połączył konstrukcję przedawnienia karalności wyłącznie z czasem popełnienia przestępstwa („karalność przestępstwa ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło lat ...”), a nie z

momentem ustalenia jego sprawcy. Jeśliby natomiast zamiarem, ustawodawcy było określenie tej granicy nie czasem popełnienia przestępstwa, lecz momentem ustalenia sprawcy, to niewątpliwie tak by postąpił, dając temu wyraz w treści przepisu. Jeśli jednak ustawodawca nie posłużył się taką techniką legislacyjną, to świadczy to o tym, że w tym zakresie moment wszczęcia postępowania *in personam* nie ma znaczenia. Dla przedłużenia więc okresu karalności przestępstw kwestia wykrycia sprawcy nie jest również istotna. Znaczenie takie ma natomiast wszczęcie postępowania „w sprawie”.

Podstawowym celem postępowania karnego jest, aby sprawca przestępstwa został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności karnej, a osoba, której nie udowodniono winy, nie poniosła tej odpowiedzialności (art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k.). Temu celowi ma służyć również m.in. instytucja przedłużenia okresu przedawnienia, z jej szerokim rozumieniem pojęcia „wszczęto postępowanie”. Celem bowiem przedłużenia okresu przedawnienia jest umożliwienie postępowania karnego w wypadku późnego ujawnienia przestępstwa. Przedłużenie terminu przedawnienia przez wszczęcie postępowania już „w sprawie”, nie zaś dopiero „przeciwko osobie”, pozwala więc na podejmowanie w ramach takiego przedłużenia dalszych czynności zmierzających do wykrycia sprawcy przestępstwa, i tym samym na zrealizowanie jednego z celów postępowania przygotowawczego, jakim jest m.in. wykrycie i w razie potrzeby ujęcie sprawcy (art. 297 § 1 pkt 2 k.p.k.) (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 października 1992 r., I KZP 28/92, OSNKW 1992 nr 11-12, poz. 76; OSP 1993 nr 6, poz. 129).

Wreszcie podkreślić należy, że proponowana zmiana prowadzi do jednolitego traktowania wszystkich współsprawców przestępstwa, niezależnie od tego, czy w ogóle i kiedy zostanie wszczęte postępowanie przeciwko któremukolwiek z nich, zapewniając tzw. wewnętrzną sprawiedliwość wyroku, czemu nie sprzyjało dotychczasowe brzmienie tego przepisu. Oto bowiem w sprawie, w której doszło do skazania współsprawcy pełniącego rolę drugoplanową, z tego powodu, że oskarżyciel przedstawił mu zarzut przed upływem terminu z art. 101 § 1 k.k., podczas gdy współsprawca główny, który skutecznie się ukrywał, nie ponosił odpowiedzialności karnej, bowiem wydłużony okres z art. 102 k.k. nie miał wobec niego zastosowania (por. R. Kmiecik, Z problematyki przedawnienia w warunkach współdziałania przestępczego (w świetle art. 102 KK), [w:] T. Bojarski, K. Nazar, A. Nowosad, M. Szwarczyk (red.), Zmiany w polskim prawie karnym po wejściu w życie kodeksu karnego z 1997 roku, Lublin 2006, s. 377-378).

Projekt ustawy nie spowoduje negatywnych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy nie wymaga notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.